

Handläggare
Anette Petersson
Telefon: 08-508 24 398**Till**
Skärholmens stadsdelsnämnd
2020-02-26

Tillsynsplan för försäljning av folköl och e-cigarett 2020

Bakgrund

Kommuner och polismyndighet ansvarar för tillsyn enligt rådande tobakslag och alkohollag.

I Stockholms stad ansvarar Socialförvaltningen för tobakstillsyn från den 1 januari 2020. Ansvaret för tillsyn av folköl och e-cigarett utförs som tidigare av stadsdelsförvaltningarna. Fördelningen av ansvar är i väntan på beslut av Kommunfullmäktige. Tillsynsplanen för 2020 kan därför komma att ändras.

Näringsidkare som har för avsikt att sälja folköl (öl som har en alkoholhalt från 2,25 procent upp till och med 3,5 procent) eller e-cigarett är skyldiga att anmäla det till kommunen. Detta sker genom att en anmälningsblankett samt ett egenkontrollprogram skickas in och registreras.

Tillsynsbesök

Alla försäljningsställen ska få minst ett tillsynsbesök per år. Besöken genomförs alltid av minst två tjänstepersoner. De försäljningsställen som har brister ska besökas minst en gång till. Försäljningsställen nära skolor eller andra områden där ungdomar rör sig i stor utsträckning, kan också få fler besök vid behov. Vid storhelger eller lov i skolor övervägs om vissa butiker behöver extra information eller stöd från kommunens sida.

Under tillsynsbesöket kontrollerar handläggaren att det finns rutiner för ålderskontroll och att de regler som finns om dekalering, marknadsföring, märkning av varor och/eller varningstexter följs. Handläggaren tittar på egenkontrollprogrammet och ser efter att alla medarbetare och medhjälpare skrivit under att de känner till de regler som finns. Lager och utrymmen bakom disk kontrolleras för att se att inga olagliga varor finns till försäljning. Den pärm som delats ut till försäljningsstället med lagar, tips och kontaktuppgifter uppdateras.

Tillsynsbesöken dokumenteras i protokoll som sedan skannas in i verksamhetssystemet OL2. Originalen arkiveras. Vid behov tas fotografier av varor, skyltar eller liknande. Butiksägaren får en kopia på protokollet via brev.

Kontrollköp - ett sätt att stärka ålderskontroll

Kontrollköp kan komma att utföras under 2020. Köpen utförs av ungdomar som nyligen fyllt 18 år och är anställda av Socialförvaltningen. I samarbete med stadsdelsförvaltningens personal försöker de få köpa folköl, tobak eller e-cigarett utan att visa legitimation. Om de får köpa utan ålderkontroll går förvaltningens personal tillbaka med varan, berättar att det rör sig om ett kontrollköp och gör ett återköp. Butiksägaren får sedan ett brev med information om händelsen och uppmanas vidta åtgärder för att förbättra rutinerna. Om butiken däremot nekar köp för att ungdomen saknar legitimation går förvaltningen in och meddelar att det var ett kontrollköp och tackar för att de följer reglerna om ålderskontroll. Även i detta fall skickas ett brev till butiksägaren med tack för att följer rutinerna.

Samarbete med andra tillsynsmyndigheter

I samverkansöverenskommelse med polismyndigheten ingår att polisen ska medverka i tillsynsarbetet för folköl och tobak. Polisen och kommunen delger varandra information som kan vara viktigt för den andre parten.

Uppföljning

Uppföljning av tillsynsarbete sker genom stadens integrerade ledningssystem ILS i samband med tertiärrapport 1 samt 2 och verksamhetsberättelsen. Uppföljning sker stadsövergripande genom indikatorn ”andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak”. All tillsyn, kommunikation och eventuella kontrollköp dokumenteras i systemet OL2.